

Стратегија развоја спорта општине Мали Иђош 2016 – 2020.

Садржај

Садржај	2
УВОД – ПРЕДГОВОР ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ	3
1. ОДЛУКА	4
2. ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ	5
3. ЗАКОНСКИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР	6
4. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ	8
4.1. Економско- социјални утицаји на физичко васпитање и спорт	8
4.2. Стање спорта у општини Мали Иђош	9
5. СПОРТСКА КОНЦЕПЦИЈА ОПШТИНЕ МАЛИ ИЂОШ	15
5.1. Визија и мисија	15
5.2. Основна начела	16
5.3. Приоритети	17
5.4. Правци развоја	17
6. РЕАЛИЗАЦИЈА, ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА, ИЗВЕШТАВАЊЕ	22
6.1 Реализација	22
6.2 Праћење	22
6.3. Евалуација	22
6.4. Извештавање	22
7. АКЦИОНИ ПЛАН СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ МАЛИ ИЂОШ	23

УВОД – ПРЕДГОВОР ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Локална самоуправа општине Мали Иђош показује висок ниво разумевања за развој спорта, као једне од најзначајнијих области живота свих грађана. Спорт као делатност од посебног значаја треба да испуни своју друштвену мисију која поред такмичарског има важан васпитни, здравствени, културни и социјални аспект. Мисија ове стратегије је развијање ефикасног спортског система у општини који подржава сарадњу и умрежавање свих спортских организација и осталих актера који имају утицаја на децу и одрасле да се баве спортом и рекреацијом. Циљ стратегије развоја спорта општине Мали Иђош је унапређење и развој спорта кроз системску и стратешку бригу са јасно одређеним конкретним мерама за решавање проблема у свим областима спорта.

Са реализацијом дефинисаних приоритета ове стратегије, желимо да постигнемо следеће:

- већи број деце који се баве спортом и рекреацијом
- већи број одраслих који се баве спортом и рекреацијом
- више репрезентативаца у јуниорским и сениорским селекцијама

У циљу што ефективнијег и ефикаснијег деловања према младима Скупштина Општине је формирала радну групу за израду Локалне стратегије за спорт, коју чине представници локалне самоуправе, цивилног сектора, омладинских радника и самих младих. Документ који стоји пред Вама је резултат транспарентног и стручног рада радне групе, која је радила у партнерству са младима општине.

Документ за наредни период доносимо у искреној нади, да се посао не завршава усвајањем овог плана већ да заправо тек почиње и да ће представљати живи документ, обавезан за примену у наредних пет година, уз помоћ којег ће млади откривати своју будућност.

Председник општине
Марко Ровчанин

1. ОДЛУКА

Република Србија
Општина Мали Иђош
Општинско веће
Бр.: 06-12-3/2015-01
Дана: 22.05.2015. године
Мали Иђош

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/2007) члана 60. став 1. тачке 9) Статута Општине Мали Иђош (Сл. лист општине Мали Иђош 13/2008) и на основу члана 12. и 38. Пословника о раду општинског већа Општине Мали Иђош, Општинско веће на седници одржаној дана 22.05.2015. године доноси

О Д Л У К У о формирању радне групе за израду Локалне стратегије за спорт

I

Формира се радна група за израду нацрта Локалне стратегије за спорт (даље: радна група). Радна група има председника и 4 члана. Радом радне групе руководи председик.

II

За председника се именује: Марко Ровчанин
За заменика председника се именује: Карољ Ковач
За чланове се именују: Пеко Коњевић, Иштван Шандор, Иштван Харангозо

III

О присутности чланова радне групе на седницама води се евиденција. Административне послове за потребе радне групе обавља Скупштинска служба Општинске управе општине Мали Иђош.

Председник ОВ
Марко Ровчанин

2. ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ

Захваљујемо се члановима радне групе, који су упорно и квалитетно радили на изради Стратегије развоја спорта општине Мали Иђош , а они су:

1. Пеко Коњевић
2. Иштван Шандор
3. Иштван Харангозо
4. Карољ Ковач
5. Марко Ровчанин

Захваљујемо се спортским организацијама на огромном доприносу на анализи стања спорта у општини.

Захваљујемо се председнику општине Марку Ровчанину и председнику Скупштине Општине Халлгато Имреу на отворености према решавању проблема из области спорта у општини, као и свим одборницима Скупштине општине на пруженој подршци током усвајања предлога и доношења одлука везано за процес израде Стратегије.

3. ЗАКОНСКИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР

Народна скупштина Републике Србије донела је **Закон о спорту** на седници Првог редовног заседања у 2011. години. Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 24/2011 од 4.4.2011. године. Овим законом уређују се права и обавезе спортиста и осталих физичких лица у систему спорта, питања везана за правни положај, организацију и регистрацију правних лица у систему спорта, општи интерес и потребе и интереси грађана у области спорта, финансирање, категоризације у области спорта, стратегија развоја спорта у Републици Србији, школски спорт, спортски објекти, организовање спортских приредаба, национална признања и награде за посебан допринос развоју и афирмацији спорта, вођење евиденција, надзор над радом организација у области спорта и питања у вези са евидентирањем и приватизацијом у области спорта. (Закон о спорту, члан 1.) Према Закону је предвиђено да јединице локалне самоуправе донесу, односно ускладе програме развоја спорта на својим територијама најкасније у року од годину дана од дана доношења Стратегије развоја спорта у Републици Србији. (Закон о спорту, члан 192. став 5.)

На основу члана 192. став 5. Закона о спорту („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 99/11 - др. закон), Стратегија ће своје деловање посебно усмерити на следеће приоритете: Развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт; Повећање обухвата бављења грађана спортом кроз развој и унапређење спортске рекреације; Развој и унапређење врхунског спорта; Развој и унапређење спортске инфраструктуре.

На основу члана 142. став 1. Закона о спорту („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 99/11 – др. закон) и члана 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14), Влада Републике Србије је донела **Стратегију развоја спорта у Републици Србији за период 2014 – 2018. године.**

У Стратегији се наводи да спорт има кључну улогу у сваком друштву кроз допринос социјалној кохезији, превазилажењу предрасуда, повећању позитивног утицаја на јавно мњење и ширење етичких и општих принципа који се кроз њега преносе. Наши грађани могу учествовати у спорту као непосредни учесници у спортским активностима, што јесте и најважнији циљ Стратегије развоја спорта у Републици Србији за период 2014–2018. године, или као пасивни посматрачи, тј. гледаоци и љубитељи спорта.

Најважнији циљ Стратегије развоја спорта у Републици Србији за период 2014–2018. је да подстакне и омогући свим грађанима Републике Србије да учествују у спорту било да је то пасивно, као посматрачи, тј. љубитељи спорта, или пак као активни, непосредни учесници. Прилику да учествују имају сви, јер спорт не познаје верску, националну, сексуалну припадност

већ повезује људе подстичући их да испоље најплеменитије људске особине као што су лојалност, толеранција, посвећеност и упорност.

Стратегија развоје спорта општине Мали Иђош, усклађена је и са **Стратегијом и акционим планом развоја школског спорта у Аутономној покрајини Војводини за период 2013 - 2017.** године која је усвојена 5. децембра 2013. године у Скупштини АП Војводине. Овај стратешки план, јединствен не само у АП Војводини и Републици Србији, већ и у читавом региону, има за циљ унапређење и побољшање наставе физичког васпитања и ваннаставних активности, односно реафирмацију школских спортских секција пре свега, као и система школских спортских такмичења у основним школама. Приоритет Стратегије су: Развој спорта деце и омладине; Повећан обухват бављења спортом у свим сегментима становништва, посебно жена, особа с инвалидитетом и старих (спортска рекреација); Обезбеђивање услова за развој врхунског спорта и стварање услова за развој професионалног спорта; Развијена спортска инфраструктура; Остали општи циљеви из стратегије релевантни за ЈЛС су: Подизање капацитета спорта на свим нивоима власти: Успостављен конзистентни систем управљања и финансирања система спорта у РС, перманентна едукација, укључивање више у систем спорта жена, маргинализованих група, волонтера. Стручно и научно-истраживачки рад у спорту и информациони системи: Унапређен стручни и научно-истраживачки рад у спорту и информационим системима Спортски туризам и партнерство између спорта и животне средине: Унапређен однос спорта и туризма и животне средине. Медији у спорту: Унапређена улога и одговорност медија за развој спорта. Негативне појаве у спорту: Унапређене мере за спречавање свих негативних појава у спорту (насиље, допинг, намештање мечева, нелегално клађење).

Стратегија развоје спорта општине мали Иђош усклађена је и са осталим локалним стратегијама као што је **Локални акциони план за младе 2014 -2019. године.**

4. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

Стандарди физичке културе, здрав и спортски начин живота су међу основним начелима постојања и развоја народа и појединца. Циљеве развијеног друштва можемо постићи само са физички и психички здравим и стабилним грађанима. Садашњост је већ уједно и будућност. Услови који су обезбеђени данашњој деци у потпуности су предуслов за здраве одрасле особе у будућности које ће управљати државом и општином, које ће испуњавати услове XXI века.

Спорт омогућава човеку да развија своје потенцијале и могућности до максимума, да оствари своје биће на лествици најслободнијег и најузвишенијег постојања.

Бављење спортом данас представља професионални избор појединца, а успех и резултати могу зависити од више фактора: карактера, његове способности за тимски рад, талента, или финансијских улагања. Важно је и нагласити да је спортска рекреација данас и нужност, у смислу превенције болести, а да је код велике већине становника уствари занемарена. Стога, најзначајнији циљ овог документа је буђење свести грађана о значају и благодетима бављења спортом.

Навике за бављењем спортском рекреацијом произилазе из начина живота и потреба, али и из породице, школе, друштва и спортске традиције. Све је већи број развијених земаља које препознају значај физичке активности као кључног фактора у борби за здравље, а које је много економичније од лечења класичном медицином.

4.1. Економско- социјални утицаји на физичко васпитање и спорт

4.1.1. Међународни трендови

Две велике области спорта, аматерски (рекреативни спорт) и врхунски спорт су све више раздвојени појмови у пракси. Врхунски спорт - где је акценат на праћењу спортских активности од стране других особа и уз новчану партиципацију, постао је један од водећих сектора забавне индустрије и уско је повезан са другим секторима ове индустрије. Друга велика област спорта је аматерски или рекреативни спорт где је акценат на могућностима за бављење спортом од стране свих грађана и пратећим услугама: набавка спортске опреме, обуке, дошколовање, исхрана итд. Између ове две велике области постоје интеракције, међутим повезаност је све мања.

Резултати компарације резултата два истраживања: првог која су спровела Европска комисија (ЕУРОБАРОМЕТАР) на територији земаља чланица Европске уније, и другог које је спровео ЦЕСИД на територији Републике Србије на захтев Министарства, показују да:

- 40% становника Европске уније изјављује да се бави спортом бар једном недељно, док се спортом у Републици Србији једном недељно бави само око 10%;
- 34% становника Европске уније изјављује да се никада не бави физичким вежбањем, док се у Републици Србији никада не бави физичким вежбањем чак 56% популације.

4.1.2. Домаће промене

Након 1990. године нагло је опало финансирање спорта из државних средстава, у многим спортским организајима наступила је криза. Руководиоци спортских организација су израдили краткорочне планове чији је циљ био опстанак клуба. Сврха функционисања је била задржавање позиција и други фактори развоја су остале мање важне (регрутовање, сарадња са васпитно образовним институцијама, дошколовање кадрова, развој спортске инфраструктуре). Индекс развоја спорта Општине Мали Иђош се разликује од ранијих доба. Не могу се очекивати велике промене у финансирању спорта од стране државе. Приватизација у спорту је будућност за постизање врхунских резултата у Србији. Друштвени фактори који имају везу са развојем спорта ће утицати на стратегије развоја спорта.

4.1.3. Области спорта и физичко васпитање

Физичка култура, физичко вежбање и спорт су комплексни појмови. Има пуно подручја (физичко васпитање, школски, дечији и омладински спорт, рекреација, такмичарски и врхунски спорт, спортски туризам, здравље у спорту, школовање и дошколовање кадрова) који чине једну комплексну целину али су битни и посебно, међутим делове овог система треба заједно третирати. Према подацима истраживања Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, у Републици Србији је гојазан скоро сваки пети одрасли становник (18,6%), сваки трећи становник конзумира цигарете (33,6%), око 40% свакодневно или повремено конзумира алкохол, а скоро половина становништва има хипертензију (46,5%).

4.2. Стање спорта у општини Мали Иђош

Развијеност спорта на територији Општине Мали Иђош у односу на Војвођански ниво је испод просека. Учешће грађана у систему спорта у општини је такође испод просека према Војвођанским подацима. Након анализе спортских грана, уочљиво је да имамо четири водеће спортске гране: фудбал, рукомет, стони тенис, кошарка и атлетика.

Табела бр.1 Извори финансирања спорта

Назив клуба	1995		1996		2013	
	државна средства	спонзори	државна средства	спонзори	државна средства	спонзори
Фудбалски клуб „Његош“	9%	91%	14,6%	86,4%	90%	10%
Фудбалски клуб „Јадран“	59%	41%	54, 06%	45, 94%	95%	5%
Фудбалски клуб „Еђшег“	54%	46%	17,47%	82,53%	80%	20%
Рукометни клуб „Јадран“	100%	0	80 %	20 %	70%	30%
Шаховски клуб „Еђшег“	нема података	нема података	26, %	73,62%	100%	0

На основу података о изворима финансирања је уочљиво да је у финансирању спорта дошло до изузетно великих промена у протеклих 18 година, односно да је држава преузела финансирање клубова, док су средства из спонзорства значајно смањена.

4.2.1 Спортска инфраструктура Општине Мали Иђош

У свим насељима општине постоји најмање један отворени терен за рекреацију грађана, међутим недостатак затворених спортских објеката се одражава на следеће проблеме:

1. Општина има довољан број спортских терена, али проблем је у њиховом одржавању и континуираној запуштености, те је већи број терена неадекватан за спортске активности.
2. Недовољно су развијени услови за развој такмичарског (врхунског спорта) – непостојање сениорског репрезентативца из општине мали Иђош.
3. Непостојање услова за организацију великих домаћих и међународних спортских манифестација (атлетика, стони тенис, рукомет)

Највећи део спортских објеката је у општинска својини. Све веће потешкоће представља финансирање адаптације и санације постојећих спортских објеката. Квалитетни услови су далеко од жељеног (гумена стаза у атлетици, осветљење фудбалских терена, олимпијски базен...). Стање школских спортских објеката је, такође, неповољно. Димензије спортских сала су мале и могу да прихвате само мале групе вежбача. Услови за рекреацију у природи су исто неповољни.

На основу података Покрајинског секретаријата за спорт и омладину из 2007. године је општина Мали Иђош била на завидном 9. месту у Војводини, што се тиче развијености спортске инфраструктуре. Међутим, овој инфраструктура је потребна санација и континуирано одржавање.

Табела бр.2. Преглед броја објеката по броју становника у општинама Војводине

	Општина	Бр. становника	Бр. насеља	Бр. објеката	Просек по насељу
1.	Novi Sad	299,294	16	183	11,44
2.	Bečeј	40,987	5	43	8.60
3.	Apatin	32,813	5	35	7.00
4.	Bački Petrovac	14,681	4	27	6.75
5.	Pančevo	127,162	11	69	6.27
6.	Odžaci	27,510	9	54	6.00
7.	Vrbas	45,852	6	36	6.00
8.	Ada	18,994	4	23	5.75
9.	Mali Iđoš	12,031	3	17	5.67
10.	Srbobran	17,855	3	17	5.67
11.	Novi Bečeј	26,927	5	27	5.40
12.	Kovin	39,220	9	48	5.33
13.	Stara Pazova	67,576	8	42	5.25
14.	Bač	16,268	6	30	5.00
15.	Temerin	28,275	3	15	5.00

4.2.2. Основне спортске припреме

Задатак и одговорност васпитно образовних установа је организација свакодневног физичког вежбања, ваншколске спортске наставе и школског такмичарског система. Углед спортских стручњака је прошао у великим променама у последњих 15-20 година. У школској 2012/2013. години је на територији општине била су 3 запослена наставника физичког васпитања.

Ситуација физичког васпитања од 1. до 4. разреда основне школе није задовољавајуће. Физичко васпитања не воде спортски стручњаци и настава из физичког васпитања често се одлаже из различитих разлога. Из тих разлога узрасту којој је најнеопходније активно провођење слободног времена и физичка активност, као игра, нису испуњене потребе у довољној мери. Спортска инфраструктура школских објеката је глобално гледано лоша, а школе немају средства за санацију и адаптацију.

Резултати једно раније обаљеног истраживања у општини (Лепеш. Ј. 1996) у вези спортске навике деце је показао следеће резултате.

Табела бр.3. Број лица који тренирају по узрастима

Узраст	10-12	13-14	15-16	17-18	Укупно %
Редовно тренира	17, 58%	11, 00%	27, 82%	17, 26%	23, 41%
Неорганизовано тренира	15, 42%	11, 68%	21, 14%	19,42%	19, 41%
Не тренира	47, 00%	47, 32%	41, 04%	53, 32%	47, 18%
Укупно	100% n=233	100% n=200	100% n=53	100% n=100	100% n=586

Резултати су показали на то да старији узрасти у јако малој мери тренирају и овај податак је значајан с обзиром на то да још увек причамо о узрасту чији је организам у развоју.

4.2.3. Рекреација грађана

Рекреација грађана има значајну улогу у очувању и унапређењу здравља, повећању физичке спремности. Ово је друштвени, породични и појединачни интерес. Првенствено не зависи од финансијских могућности, већ значи животни стил.

Друштвене и економске промене у протеклим деценијама, развој технике и технологије и урбанизација живота су свеле свакодневне покрете на ситне и довеле су до седантелног начина живота. Са друге стране друштвени и социјални услови су тешки и грађани имају све мање слободног времена.

4.2.4. Такмичарски спорт, савези – одгој подмлатка

Такмичарски спорт

Табела бр.4. Дистрибуција спортских клубова по насељима између 2002 и 2013:

Насеље	Број клубова	
	2002.	2013.
1.Мали Иђош	4	7↑
2. Ловћенац	3	4↑
3. Фекетић	3	4↑
Укупно:	10	15

Можемо закључити да је највећа спортска активност у општини у Малом Иђошу, а затим у Фекетићу. У општини немамо клубове који организују и учествују у спортским манифестацијама државног нивоа и немамо ни појединачне такмичаре. За опстанак такмичарског спорта је поред истакнутих спортиста и спортских стручњака у великој мери

допринела финансијска подршка локалне самоуправе и месних заједница. Нажалост на такмичарском спорту се јако осети да предузетници не могу финансирати у довољној мери клубове, секције, спортисте... Највећи финансиер је и даље локална самоуправа.

Одгој подмлатка

Руководство спорта у општини су током прошлих година у више наврата реорганизовали тако да у задацима одгоја подмлатка није било значајних промена. За постигнуте резултате у врхунском спорту у највећој мери можемо да будемо захвални оним клубовима у којима се реализује васпитање и рад са најмлађим узрастима.

У систему спорта у општини је неопходно повезивање васпитно образовних установа са спортским клубовима. Стручни рад у клубовима препуштен је некадашњим спортистима који на основу својих искустава састављају тренажни процес спортиста. Нема довољно повезаности између наставника физичког васпитања и тренера. Тренери се не укључују у истраживања и нису упознати са резултатима истих, односно због непознавања технике обраде и анализе података не знају да користе ове резултате. Из тих разлога није редак случај да талентовани спортисти због „непознатих“ разлога никад не досегне европске и светске резултате. У стручној литератури можемо наћи низ описа искустава и примера добре праксе што се тиче кампова и припрема. Дају велику мотивацију како деци тако и тренерима.

4.2.5. Управљање у спорту

У прошлим деценијама је у више наврата дошло до реорганизације спортског система, тако да није дошло до већих позитивних промена.

Управљање у клубовима се врши волонтерски. Чест случај је да су председници клуба уједно и тренери и секретари клуба, међутим има случаја када председник само формално обавља овај посао и нема контакт ни са тренерима ни са спортистима ни са другим субјектима у спорту.

2.2.6. Здравље у спорту, наука у спорту, пропаганда у спорту, информациони активности

Задаци у очувању здравља спортиста су формулисани у Законом о спорту када је реч о допинг средствима и о систематском прегледу спортиста. Информације о конкурсима шаље Спортски савез својим чланицама и по потреби прослеђује школама и клубовима. Постоји редован контакт са локалним медијима, међутим овај контакт се остварује без координације. Клубови често директно позвају своје познанике који раде за локалне медије. Због тога се често дешава да ни Спортски савез ни локалне власти а ни већи део локалних медија нису обавештени о спортским догађајима.

2.2.7. SWOT анализа

СНАГЕ • велики избор спортских грана• велики број спортских догађаја• локални и међинародни односи• наставници физичког васпитања• велики број оперативних тренера• добар однос са локалним медијима• добри услови за организацију рекреације у природи	СЛАБОСТИ • неусаглашице са имовинским правима отворених спортских терена• мали број затворених спортских објеката• мали број деце и одраслих који се баве спортом• недовољна финансијска подршка спортских стручњака• лош квалитет и стање спортских реквизита• мали број могућности за обуке наставника физичког васпитања и тренера• недостатак спортског маркетинга
МОГУЋНОСТИ • Санација и адаптација спортских објекта• решавање проблема власништва отворених спортских објеката• сарадња са васпитно образовним установама• обука тренера и стручњака у спорту (методика и методологија, маркетинг, комуникација, информатика, итд.)• обезбеђивање зараде за већи број професионалних тренера• реорганизација спортског система• израда информатичког система за праћење развоја деце и омладине• организација већег броја рекреативних програма за породице• организација женске рекреације• организација већег броја програма за очување здравља	ПРЕТЊЕ • одсељење младих у иностранство• одсељење спортиста и тренера у иностранство• смањење финансијских могућности• недостатак мотивације спортских стручњака• недостатак мотивације родитеља• недостатак спортске инфраструктуре• недостатак поверења у локалним властима• погоршање економског стања• недостатак спонзора

4.2.8. Сажетак

Можемо закључити да насеља општине и клубови су делимично задржали своје спортске резултате и функционисање спорта и у највећим економским и другим кризама, задржали су своју традицију. У овим процесима је увек велику улогу имала локална самоуправа. Као највећи недостаци на основу SWOT анализе наводе се неусаглашице са имовинским правима отворених спортских терена, затим, мали број затворених спортских објеката, мали број деце и одраслих који се баве спортом и недовољна финансијска подршка спортских стручњака. Општина Мали Иђош као могућности за развој спорта у општини, види, пре свега, у санацији и адаптацији спортских објекта, решавању проблема власништва отворених спортских објеката, сарадњи са васпитно образовним установама обукама тренера и стручњака у спорту и обезбеђивању зарада за већи број професионалних тренера.

5. СПОРТСКА КОНЦЕПЦИЈА ОПШТИНЕ МАЛИ ИЂОШ

5.1. Визија и мисија

Визија

Спорт и рекреација су саставни део живота свих грађана општине Мали Иђош.

Мисија

Развијање ефикасног спортског система у општини који подржава сарадњу и умрежавање свих спортских организација и осталих актера који имају утицаја на децу и одрасле да се баве спортом и рекреацијом.

Са реализацијом приоритета ћемо постићи следеће:

- већи број деце који се баве спортом и рекреацијом
- већи број одраслих који се баве спортом и рекреацијом
- више репрезентативаца у јуниорским и сениорским селекцијама

5.2. Основна начела

Области спорта су на први поглед независни један од других (школски спорт, такмичарски спорт, рекреација, спорт инвалида) међутим у многим ситуацијама се ове области поклапају.

Систем управљања није исти али је повезан са финансијама. Пожељно је да финансирање из државних извора буде у значајној мери. Међутим ово је комплексна ситуација. На њу утичу и квантитативни и квалитативни аспекти. Приоритети у спорту, такође, утичу на финансирање. Стручну координацију заједно са финансијама треба препустити Општинском спортском савезу, али је неопходно праћење од стране локалних власти. Коришћење државних финансијских извора у складу са националном Стратегијом спорта и Стратегијом спорта АПВ је изузетно важно тамо где са малим улагањима можемо постићи највећи ефекат. Ове области су школски и дечији спорт.

- ❖ Бављење спортом је право сваког грађанина општине и део је живота савременог европског човека.
- ❖ У фокусу спортске концепције Општине је очување здравља грађана што подразумева и очување здравља спортиста.
- ❖ Спорт има значајну улогу у социјализацији личности.
- ❖ Економске и друштвене промене на државном и локалном нивоу у великој мери утичу на спортски живот општине. У току ових промена локална самоуправа са својим изворима (финансијски извори, организација, морални извори, информативна средства итд.) активно треба да допринесе испуњавању нових обавеза у области спорта.
- ❖ Подршку првенствено треба пружити оним спортским гранама, клубовима, манифестацијама и насељима који допринесу унапређењу спорта и рекреације међу грађанима, у којима грађани активно учествују и сами улажу финансијска средства у своју корист (здравствену корист), који навикавају сваки узраст на здрав начин живота и који искоришћавају природне таленте.
- ❖ Општина Мали Иђош треба да се труди да институције и спортска инфраструктура буде доступна свим грађанима.
- ❖ Основно начело спортске концепције је укључивање привредних субјеката са циљем да се повећава финансијска подршка у спорту. Привредним субјектима узврат ће бити понуђен широк спектар могућности за маркетинг и да њихови производи, услуге или програм буде повезан са позитивним емоцијама.

5.3. Приоритети

- ❖ Младима треба пружати могућност за добијање основних спортских способности, спорт и рекреација треба да буде доступан што већем броју грађана, талентованим спортистима треба пружати могућност за даље развијање својих способности. Посебна циљна група су деца и млади између 5-18 година.
- ❖ Рекреација и рекреативне манифестације су од посебног значаја. Треба побољшати услове и мотивисати грађане на активно провођење слободног времена (треба повећати број могућности). У оквиру рекреације је посебна област дечији спорт, школски спорт и физичко васпитање.
- ❖ У општини они клубови који раде са најмлађим узрасним категоријама треба да буду финансијски највише подржани.
- ❖ Стање спортске инфраструктуре је незадовољавајуће, нема стручно састављених припрема спортиста, спортски реквизити нису квалитетни. Развој спортске инфраструктуре заједно са школско спортским објектима преко отворених спортских терена до затворених спортских објеката је од изузетне важности.
- ❖ Предуслов квалитетног рада су квалитетни стручњаци зато је важно обука наставника физичког васпитања, тренера, спортских радника и лидера у спорту.
- ❖ Јако је важно функционисање информатичког система. Статистички подаци и анализе о спортистима (истраживања и мерења, спортски резултати, научна истраживања, подаци стручњака...) је могуће само коришћењем савременог информатичког система. У ову сврху треба изградити Општински информациони систем.

5.4. Правци развоја

3.4.1. Спорт у предшколским установама, дечији и омладински спорт

Физичко васпитање представља основу школског спорта. Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке деликвенције, у оквиру школског програма, реализује се и програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици.

Општина Мали Иђош са својим средствима треба да спроводи све своје обавезе у оквиру законских регулатива који инсистирају на постојање школских спортских секција, и разних могућности за окупљање деце и младих. Треба обезбедити, кадровска и финансијска средства. Дечији и школски спорт треба да одговори на следећа питања:

- У складу са реформама у просвети пружа се могућност за свакодневно бављење физичким васпитањем на свим узрастима.

- Искористити све могућности за развој великог броја спортских секција за децу и набавку потребне опреме и реквизита.
- Подизати свест деце и младих о потреби за бављењем спортом
- Посебну пажњу треба посветити спортским активностима за децу предшколског узраста.
- Организација спортског туризма (летњи и зимски спортски кампови)
- Редован контакт са спортским клубовима
- Подршка обукама физичког васпитања
- Реализација кинезитерапије.

Када је у питању дечији спорт, нагласак није на такмичењу – резултату, већ је потребно пружати много већи простор за рекреацију и рад са младима, већу сарадњу између актера (школе, наставници, клубови, тренери итд.). База свих спортских организација су васпитнообразовне установе.

Општи циљ: Унапређен дечији, школски и омладински спорт у општини Мали Иђош .

Посебни циљеви:

1. Повећан број спортских секција и других ваннаставних спортских и рекреативних активности у оквиру дечијег, школског и омладинског спорта.
2. Побољшани материјално -технички услови за реализацију школског спорта.
3. Побољшаан стручно педагошки рад и унапређена институционална сарадња у оквиру дечијег и школског и спорта.

3.4.2. Рекреација

Рекреација је од великог значаја те је потребно обезбедити услове за конзумирање рекреативних активности како би грађани несметано могли да се баве различитим спортовима. Узимајући у обзир промене у коришћењу слободног времена грађана, треба изабрати програме који су савремени и одговарају на потребе грађана. Програми за рекреацију, поред физичког вежбања треба да обухватају и друга културна и друштвена наслеђа. Место и време ових програма треба да буде у складу са очекивањима грађана. Приликом организације манифестација треба укључити целе породице јер децу је лакше мотивисати када уче по узору на родитеље. Поред тога треба узети у обзир карактеристике сваког насеља, где се реализују програми и да одговарају сензибилитету грађана и културолошким карактеристикама. У промоцији ових програма треба да буду укључени и локални медији. У складу са законом, координацију ових активности треба да води Општински спортски савез. За финансијску подршку ових активности је потребно праћење

конкурса на покрајинском, државном и Европском нивоу и сагледавање других извора. Треба се трудити да свако насеље годишњи једном организује неку спортску манифестацију. Поред тога потребно је на општинском нивоу организовати манифестације који омогућавају дружење и забаву кроз спорт свим грађанима општине.

Жене чине половину популације, како на глобалном, тако и на локалном нивоу. Жене треба да буду најшире укључене у спорт и спортске активности, водећи рачуна о свим њиховим специфичностима (важни друштвени и природни задаци жена-репродукција и брига о деци у животном периоду када се постижу и најзначајнији спортски резултати). Њихово укључивање у спорт и спортску активност мора бити масовно, организовано и најшире друштвено подржано. Дискриминација је тврдити да су резултати спортисткиња „слабији“ од мушкараца и да је зато женски спорт мање атрактиван и мање успешан, а превазилажење ове предрасуде треба да буде део стратегије за омасовљавање учешћа жена у спорту.

Према подацима Светске здравствене организације (WHO), чак 10% светског становништва чине особе са инвалидитетом, а сличан проценат је и у локалним срединама. Број инвалидних лица временом се повећава, а узроци томе су различити (ратови, болест, саобраћајни удеси и сл.). Спортско-рекреативним активностима ствара се могућност особама са инвалидитетом да успоставе бољу везу са људима, посебно са својим окружењем, како би се временом вратила њихова воља и снага и укључили у друштвене токове. Упорном применом спортско-рекреативних активности долазило је у одређеним случајевима до потпуне рехабилитације. Зато је неопходно наћи начин како помоћи тим лицима и укључити их у друштвене токове.

Општи циљ: повећан обухват бављења спортом у свим сегментима становништва посебно деце, младих, жена, особа са иинвалитетом и старих.

Посебни циљеви:

1. Појачана свест грађана у општини о потребама за бављење спортом и рекреацијом.
2. Обезбеђени материјално-технички услови за доступност рекреативног спорта свим грађанима.

5.4.3. Такмичарски спорт – одгој подмлатка

У Уводном делу Стратегије развоја спорта у Републици Србији за период 2014-2018. године („Сл.гласник РС“, бр. 1/2015) је истакнуто следеће: „Република Србија је позната у Европи и у свету по врхунски организованим спортским догађајима, као што су: Европско првенство у ватерполу, Европско првенство у џудоу, летњи Европски фестивал младих, Универзијада, Европско првенство у рукомету за мушкарце, Светско првенство у рукомету за жене, Европско првенство за жене у одбојци, Светска лига у одбојци, европска првенства у атлетици, Европско првенство у стрељаштву, Европско првенство у веслању, Европско првенство у рвању и многа друга.

Међу приоритетним задацима је и даље пружање подршке најпопуларнијим спортским гранама на територији општине и развој ових спортских грана. Категоризација спортских клубова даје смернице приликом избора ових спортских грана.

- У такмичарском спорту општине примарна циљна група су деца и млади између 5 и 18 година. Минимум 50 % средстава која се издвајају за такмичарски спорт треба обезбедити овом узрасту.
- Подршка талентованим спортистима од стране општине кроз спонзорство.
- Избор за спортисту, тренера и клуб године, као традиционална манифестација општине, која ће се одржавати почетком године за претходну годину.
- Треба поставити квалитативне и квантитативне мере оцењивања за сваку спортску грану (заједно са представницима клубова)
- У раду руководства клубова приоритет треба да преузме стручност и друштвена одговорност.
- Треба пружати подршку оним спортским манифестацијама који имају велику традицију и који су масовни и унапређују спортски туризам.
- Треба унапредити домаће и иностране везе.

Уз поштовање аутономије спортских клубова и даље је неопходно праћење њиховог рада. Изузетно је важан стручни рад нарочито када је у питању најмлађи узраст, јер ово је основ резултата, међутим и данас има доста неискоришћених снага.

Општи циљ: Стварање услова за развој професионалних спортиста.

Посебан циљ: Подигнути капацитети у области стручног рада у професионалном спорту.

5.4.4. Спортска инфраструктура

Санација и адаптација постојећих спортских објеката и терена је од приоритеног значаја. Треба решити правно имовински статус свих терена и објеката (нарочито оних који нису уведени у катастар).

Општина Мали Иђош има недовољан број спортских терена, спортских талената, и недовољне капацитете за организовање спортских догађаја и његово јачање. Веома је битно да се у будућности изгради што више отворених спортских терена у општини Мали Иђош, како би обезбедили боље услове за слободну рекреацију.

- Увођење спортских терена у катастар – законска обавеза и пружаће могућности за конкурсе
- Санација и адаптација постојећих спортских објеката на територији општине.
- Изградња олимпијског базена – пливање као рекреација, пливање за лечење локомоторних болести, допунски тренинг, туристичка услуга и као спортска грана је саставни део спорта на територији општине.

Општи циљ: Развијена спортска инфраструктура у општини Мали Иђош

Посебни циљеви:

1. Санација и адаптација спортских објеката и терена.
2. Решавање правно имовинског статуса свих терена и објеката.

6. РЕАЛИЗАЦИЈА, ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА, ИЗВЕШТАВАЊЕ

6.1 Реализација

Организациону, управљачку и надзорну функцију вршиће локална самоуправа преко Општинског већа и члана задуженог за област спорта уз садејство и других релевантних спортских субјеката; Општинског спортског савеза, спортских организација, удружења, клубова, и осталих актера који учествују у директној реализацији Програма. Ови институционални механизми и спортски субјекти, имају задатак да иницирају и учествују у изради локалних стратешких докумената развоја спорта, да иницирају и учествују у писању локалних акционих планова и да прате њихово остваривање као и да спроводе мере и активности усвојене овим Програмом.

Стратегија је детаљно описана у Акционом плану. Акциони план је део ове стратегије. Акциони план доноси Општинско веће општине Мали Иђош, на предлог стручне комисије.

6.2 Праћење

Праћење се остварује повремено у складу са Законом о спорту.

6.3. Евалуација

Евалуацијом ће се формулисати смернице даљег развоја стратегије. Евалуација се остварује према следећем:

- остварен – значи да је активност у потпуности реализован нема потребе за интервенцију
- делимично је остварен – значи да је активност остваре али су потребне даље интервенције
- није остварен – значи да активност није остварен и потребне су интервенције за постизање циља

6.4. Извештавање

Ову стратегију треба објавити у Службеном листу општине Мали Иђош.

У Малом Иђошу,

Председник скупштине општине Мали Иђош

7. АКЦИОНИ ПЛАН СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ МАЈИ ИЂОШ

АКЦИОНИ ПЛАН СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ МАЛИ ИЂОШ

ОПШТИ ЦИЉ 1. Унапређен дечији, школски и омладински спорт у општини Мали Иђош .				
ПОСЕБАН ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	БУЏЕТ
1.1. Повећан број спортских секција и других ваннаставних спортских и рекреативних активности у оквиру дечијег, омладинског и школског спорта.	1.1.1. Проширити понуде школских спортских секција у школама (Тенски клуб, стони тенис, стрељаштво, јахање...)	Минимум 3 нове секција у свим местима општине 30% деце на секцијама	Школе Клубови	300.000
	1.1.2. Покренути нове спортске турнире примерене интересовањима и потребама деце и младих (ноћни турнир у кошарци...)	Минимум један нови турнир	ЛС ОСС	300.000
	1.1.3. Организовати летње кампове за децу и младе са спортским активностима	Минимум један камп годишње	ЛС ОСС Спортска удружења	1.000.00 0
	1.1.4. Проширити обухват деце у постојећим клубавима из сва три места општине	20% деце више у постојећим клубовима	ЛС ОСС Клубови	500.000
	1.1.5. Промоовисати здраве стилове живота кроз предавања о значају кретања, исхране, хигијене	50% деце обухваћено превентивним програмом	ОСС Удружења КЗМ	100.000
	1.1.6. Покренути организоване спортске активности за децу предшколског узраста	30% деце предшколског узраста обухваћено	ОСС Клубови Предшколск	100.000

		спортским активностима	а установа	
1. 2.Побољшани материјално - технички услови за реализацију дечијег, школског и омладинског спорта	1.2.1. Обезбедити материјална средства за набавку спортских реквизита и опреме кроз конкурсе општине	Годишњи конкурс за набавку опреме	ЛС ОСС	100.000
1.3. Побољшаан стручно педагошки рад и унапређена институционална сарадња у оквиру дечијег и школског и спорта	1.3.1. Унапредити компетенције наставника и спортских радника за рад са децом и младима	Минимум 5 едукација за спортске раднике	ЛС ОСС	100.000
	1.3.2. Успоставити партнерства на локалном нивоу између образовних установа и клубова/спортских удружења за реализацију спортских активности за децу	Формирана минимум два споразума о сарадњи Реализовано минимум једна спортска активност годишње у целој Општини	ОСС, школе, ПУ, клубови, удружења	100.000

ОПШТИ ЦИЉ 2. Повећан обухват бављења спортом у свим сегментима становништва посебно деце, младих, жена, особа са иинвалдитетом и старих.

ПОСЕБАН ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ И	БУЏЕТ
2.1. Појачана свест грађана у општини о потребама за бављење спортом и рекреацијом	2.1.1. Организовати годишње спортске породичне манифестација	Минимум једна манифестација годишње	ОСС	100.000
	2.1.2. Проширити понуде за рекреативне активности свих грађана општине, а посебно за рањиве групе (жене, стари, особе са иинвалдитетом...)	Минимум 5 нових рекреативних активности	ЛС Удружења старих, ОСИ, жена	300.000
	2.1.3. Испитати интересовања грађана за рекреативним активностима и направити базу спортских радника из општине са специфичним компетенцијама	Спроведено истраживање на нивоу целе општине за минимум 500 грађана Направљена база са минимум 20 спортских радника	ОСС КЗМ	50.000
	2.1.4. Промовисати значај рекреације за опште здравље свих грађана	Минимум једна промо-кампања	ОСС Медији	20.000

		годишње		
2.2.Обезбеђени материјално-технички услови за доступност рекреативног спорта свим грађанима	2.2.1.. Подржати набавку реквизита и опреме за рекреативне активности	Минимум 5 едукација за спортске раднике	ЛС	100.000
	2.2.2. Уредити постојећа и поставити нова јавна дечија игралишта	Поставити минимум три нова дечија игралишта и уредити минимум три постојећа	ЛС	3.000.000

ОПШТИ ЦИЉ 3. Стварање услова за развој професионалних спортиста.				
ПОСЕБАН ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	БУЏЕТ
3.1. Подигнути капацитети у области стручног рада у професионалном спорту.	3.1.1. Формирати Општински спортски савез	Регистрован Савез	ЛС	10.000
	3.1.2. Покренути сајт ОСС и регистар-база података спортских удружења, клубова и резултата, спортиста и ресурса.	Израђен сајт	ОСС	50.000
	3.1.3. Спонзорисати талентоване спортисте врхунског спорта из општине	Обезбеђена средства за такмичење, опрему, смештај превоз спортиста и тренера	ЛС	3.000.000
	3.1.4. Додељивати награде најбољим спортистима, тренерима и клубовима једном годишње	Реализована годишња додела награда	ЛС ОСС	3.000.000

ОПШТИ ЦИЉ 4. Развијена спортска инфраструктура у општини Мали Иђош .				
ПОСЕБАН ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	БУЏЕТ
4.1. Изградња Санација и адаптација спортских објеката и терена.	4.1.1. Повећати број реконструисаних објеката намењених спорту (Фудбалска игралишта, трибина, кошаркашки терени, рукометни терени у општини)	Реконструисана минимум три објекта	ЛС	6.000.000
	4.1.2. Изградити терен за мали фудбал са вештачком травом у Малом Иђошу	Израђен терен према стандардима	ЛС	4.000.000
	4.1.3. Прикупити средства за изградњу отвореног базена у општини М. И.	Прикупљена средства	ЛС	19.000.000
	4.1.4. Изградити бицикличке стазе у општини Мали Иђош	Израђена стаза	ЛС	5.000.000
	4.1.5 Изградња трибина и заштитне ограде у Фекетићу (стадион ФК Јадран)	Израђен према стандардима	ЛС	6.000.000

4.2. Решавање правно имовинског статуса свих терена и објеката.	4.2.1. Препис власништва спортских објеката на општински ниво	Спортски објекти имају регулисано власништво	ЛС	8.761.00

